

Los Sometent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principals lli-
berias d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flors.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dissapte 30 d' Agost de 1902.

ANY XVII

NUM. 4368

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1'25
En provincias, trimestre. . . . . 4'
Extranjer y Ultramar. . . . . 8'
Anuncios, á preus convencionales

TRIPLE AYgua NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la
flor recent recullida del taronjer agre.
Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

GUANOS

FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO

Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los
guanós dels senyors

MASSÓ Y FERRANDO

REUS

GRAN HOTEL-RESTAURANT SUÍS

(Avans Louvre.) Lo més modern de Barcelona, dirigit per

MR. PAUL FARRÉNY

ex-majordom de varis grans hotels de França

Aquest Hotel, completament reformat, reuneix tota l'elegancia y comoditats conegudas
fins lo dia.—Timbres electricis; Perruquer á casa; Intèrpretes; Cuartos de bany; Cotxes á la
arribada; de trens y vapors; Saó de lectura y piano; Teléfono 1974; Cuartos de dutxas; Exce-
lent cuyna Espanyola y Francesa á càrrech d' un dels millors Chefs de la Capital.

PLASSA DEL ANGEL, 10.-BARCELONA

Sucursals: á Tarragona: Fonda de Madrid y á Girona: Hotel Peninsular.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anèmia, en irregularitat en la menstruació, manca
da de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobrà appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emul-
sions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Lo-
riniz, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo lligítim Aixarop Climent SALUD, unich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expèn altre del mateix nom.

LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT

AMARCH LOT TÓNICH

APERITIU-CORROBORANT-FEBRÍFUGO
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

L' us d' aquest TÓNICH ej-rceix una acció estimulant sobre l' aparato gastro-intestinal aumenta l' appetit y facilita la digestió. La nausea,
el vòmit, los vahidós, lo mareig paran casi semp e prenent una ó dos copetas d' aquest tónich. En las localitats pantanosas, ahont existeix lo paludis-
me, es indispensable son us, donchs es febrífugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l' han indicat y segueixen indicantlo com
medi efícaç pera precaveres de las calenturas.

Pendre una ó dugas copetas d' aquest tónich á diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.

Se pren ab aygua, sífo ó pur: avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.-Carrer Monterols número 30.

LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT
LOT

BETZINA DALMAU

Aquesta nova essencia de extraordinarias proporcions disolvents de la grassa, no te ri-
val en cap dels preparats que fins al dia s' han vingut empleant pera treure las tacas, no
sola de la roba, panyos de billar, tapisos, halajas de totas classes etc., etc., sino de velluts,
sedas, sombreros de feltre y en especial pera
Sa química composició fa que siga més volátil que l' éter y que desapareixi la tacá ins-
tantáneament sens perjudicar lo color de la prenda y sens que deixi l' olor repugnant y desa-
gradable de tots sos similars.

DE VENTA EN LAS DROGUERIAS Y FARMACIAS

AL ENGRÓS: Magatzém de drogas y productes químicah farmacéutichs de
M. Dalmau Oliveres
PASSEIG DE LA INDUSTRIA, LLETRA B.-BARCELONA
REPRESENTAT PER AQUESTA PLASSA: PERE PUJOL

POLÍTICAS

Per un patriota que passa la «-stación ve-
raniega» en una propietat que te en la platja
de Sant Salvador del Vendrell; nos hem en-
terat de que al nomenat poble hi ha la eos-
túm de tenirhi en totas las casas de camp
tesa als quatre vents la doble bandera espa-
nyola, es á dir, la bandera de las entre
barras; y que en una sola casa, la del denun-
ciant, está izada la verdadera nacional.—Y
que... l' altra nit, entre vuit y nou, fou arren-
cada de son lloch la indicada bandera y dei-
xada á la platja, al costat de una inscripció
feta á l' arena que deya: «Los restos de una
bandera española».

Y la satisfacció y la alegría nos á todo
rrabiner, preguntli que vigilé l' inscripció
parque no l' esborressin, ordre que no sabem
si cumpliria el carrabiner, porque ni era aque-
lla la seva feyn, ni li era possible aguantar
l' empena de las onas.

Al altre dia denunciá el fet á l' Arcalde del
barri y tot seguit se trasladá al Vendrell á
posar lo succellit en coneixement de la guardia
civil y del Jutjat, quin igoo em si haurá fet
las diligencias necessarias y per primera pro-
videncia si haurá detingut al patriota, puig la
denuncia resulta molt grave si s' aprecia com
delicte fer propaganda catalanista y l' tal
«veraneante» confessa en un remittit que so-
bre el fet ha enviat á un diari de Barcelona,
sucursal d' altre de Madrid, que «la única
casa y barraca que tienen izada la bandera

de la patria, desde esta playa hasta Camarruga, son las nuestras (dos de sevas) ostentando las demás la catalanista. Y afegeix que en las casas que no hi onejava avans la bandera catalanista, ó siga la doble bandera espanyola, hi oneja desde que occurri 'l fet denunciat.

Lo bon home que tantas "ocurrencias tingué en tant poca estona, se plany més encara del fet porque li ha surtit lo tret per la culata y ha perdut una bandera de percalina.

Pero l' errada més gran va ser la d' escriure la ofensa á la bandera ab llengua castellana, de quina sols en actes oficials se'n acostuma á fer us en aquell poble, lo qual denuncia clarament al autor d' aquella inscripció, propagador inconcient d' el banderisme, y que encara no sabia que las dos banderas sevas sols ne valian una de catalana.

Al Ministre d' Instrucció pública li ha donat la dèria de tornar á marejar als jovenets cursants del batxiller y de descansar als catedràtics mentres no s' hagi terminat lo plan d' ensenyansa ab arreglo á las exigencias de la moderna vida comercial.

Aquest plan deurá ser com lo de la paga dels mestres, que avans de coneixer practica-ment l' aplaudian, y ara... ara hi ha que sentirlos als pobres víctimas de sempre.

Per aixó, no á tots los mestres enganyá ab aquell sorollós plan, puig á un que 'l coneixeria á fondo li vaig sentir dir:

—Cosas de Roma... nones.
Reus, 29.

Los gegants y el "Diario de Reus"

A la hora en que escribim aquestas ratillas, ignorém l' influencia que haurá exercit en los senyors regidors l' article *Contra el envio de los gigantes á Barcelona*, que publicava ahir el *Diario de Reus*, «convencidos como estamos (lo *Diario*) de sostener en este punto la reflexión serena y reposada, que debe imperar en todos los asuntos, con el qual creemos ha de coincidir toda persona que no juzgue las cuestiones dejándose llevar de la impresión de momento.»

Y com nosaltres també n' estém convenuts de que lo *Diario* no l' ha encertat, fins li publiqué, en castellá mateix, lo mes esencial que diu, en defensa de la seva opinió, filla de la reflexión serena y reposada.

¡Atenció!
«¿Que signifigan, ó que simbolizan (comensa) para Reus sus gigantes, y qué denotan ó qué representan á la vez para las otras poblaciones sus gigantes respectivos?»

Representan, entre otras cosas, que no importan mucho, el recuerdo de las alegrías de nuestra niñez; reflejan las mismas alegrías que experimentaron nuestros padres, y que sintieron antes nuestros abuelos; son el alma de un goze tan sencillo como tierno, que nos proporciona una de las satisfacciones más hondas en la edad feliz en que aquellas se saborean en toda su plenitud; son algo con el que nos penetramos y confundimos, que queremos como se quieren las cosas que nos llegan á lo más íntimo de nuestro sér.

Y la satisfacció y la alegrí que á todo reusense produce, el contemplar las tres parejas de sus elevados personajes acompañados de la indispensable *mulassa*, ezperimentarán, igualmente, pero igual en absoluto, los habitantes de Berga con su *Patum*, los vilafrañeses con su *Drach*, y los demás habitantes de otras poblaciones, con los respectivos atributos, análogos ó similares que posean.

Fins aquí no fa mes que repetir lo que nosaltres tenim ja manifestat. Es á dir que ve á la nostra sense volguerho; li porta com del brás la mateixa rahó que 'ns apoya.

Y segueix:
"Si pues todos ellos, son para nosotros una nota íntima, de valor inapreciable, hemos de consentir ni los reusenses, ni los de Vilafran-

ca, ni los de Berga, ni los de parte alguna, hemos de consentir repetimos que se envíen nuestros gigantes, á un concurso público, donde, formados en hileras con los de las otras poblaciones, aguardarán el premio, primero, segundo ó tercero que se digne otorgarles la Comisión de festejos?

¿Es que nuestras afecciones íntimas deben ser llevadas á un concurso público, á ponerlas en comparación con las íntimas afecciones de otros pueblos, y disputarse un premio?

Pero ¡por que no confesarlo! ¿Habrà un reusense, uno solo, que en su fuero interno, no presume ya que sus seis gigantes, son en su género de lo mejor del orbe, y que por tanto no augure ya para ellos caso de asistir al concurso, el primer premio? ¿Y por grande que sea nuestra afección y nuestro cariño y la afección que por sus gigantes respectivos sentirán los habitantes de las otras poblaciones, y que por tanto crearán también á su vez que á ellos corresponde el premio primero?

Nosotros creemos, sencillamente, que un concurso, con premios, de gigantes, no debiera llevarse á cabo: pasaríamos por enviar los gigantes á tomar parte en una función cualquiera de beneficencia, sin recompensa alguna; pasaríamos por enviarlos, á un concurso, sin premios, cuyo fin fuese solo el de reunir los gigantes ó atributos parecidos de otras poblaciones; pero no pasamos por enviarlos á disputarse un premio con los de otras localidades, como se trata de mandarlos.

Fijese el lector en el dato elocuente de que hasta ahora, ninguna población se ha decidido á tomar el acuerdo de llevar á Barcelona, sus gigantes, escusándose todas en el estado precario por que atraviesan. ¿Se logrará que varien su actitud con el viaje de un representante del Municipio barcelonés, ofreciéndose á sufragar del envío?"

¿Eh, que tal?
Y después se dirá que aquí dormim ó badém, y que no'n sabém de recullir las veus de la opinió.

Los gegants, ja ho han llegit, reflexan una munió de cosas bonas, y no está bé, que s' hi jugui ab las afecciones íntimas: Son nostres, ben nostres, y no hem de voler que 's comparin ab cap d' altre poble.

Are si l' Ajuntament de Barcelona ens los hagués demanat per favor, y mes egoista no hi hagués posat l' estimul del premi, potser, potser lo *Diario* hauria demanat que 'ls hi enviessin.

Pesa mes en la conciencia del *Diario*, y l' anomeném aixís, val á dirho, porque al X lo srposém de la seva redacció, la problemática decepció que podém sufrir, sino guanyém lo primer premi, que no pas el goig que l' anada dels gegants á Barcelona ha de causar als 20 ó 30.000 reusenchs que allí viuen, al tenir *ocasió de recordar las alegrías de la niñez*, ja que son el alma de un goze tan sencillo como tierno etc. etc.

Lo que no está be en l' article, es la suposició falsa que fa, de que los bergadans, vilafrañeques, y nosaltres hi afagirem tarragonins, vallenses etc., 's pensin que també se'n han d' endur lo premi; porque una cosa es lo carinyo y la afecció y l' altre 'l sentit común, y sigui vendrellench, vallense, ta ragoni etc., lo que vegi nostres gegants, si son millor que 'ls seus ho dirán, com ja ho diuen are, los que han vist els del seu poble y 'ls nostres.

Pero, ab enviarlos sense opsió al premi, si veritablement fos aixó del premi lo que ha fet exteriorisar los escrups del *Diario de Reus*, ja n' havia d' haver renunciat.

Mes, aixó es la excusa, y d' aquí que com lo naufrech en ferro bullent, s' agafa en lo fet suposat, puig es fals, que cap poble s' hagi inscrit al concurs, ja que n' hi ha que fins tenen ja los seus gegants en tallers d' esculptors de Barcelona, pera que 'ls restaurin.

L' enviar l' Ajuntament de Barcelona un delegat especial pera que'l concurs de gegants resulti de la importancia projectada, prova, no la resistència dels pobles, sino que

considera aquell número com á un dels mes importants de las festas, y que li sabria greu tenirlo que suprimir, per no haver interpretat los Municipis be la seva idea, ja que'l mateix *Diario* confessa que si no 's decidian á enviarlohi era pels gastos, porque per lo vist, tot hom los hi voía enviar nous, de manera que no 'ls coneguessin los fills dels pobles respectius quan arribessin á Barcelona, y al retornar que tampoch los coneguessim nosaltres.

Si sempre que 'l *Diario* s' ocupa de una cuestió ho fa *convencido de sostener en este punto la reflexión serena y reposada*, com en lo present, divertits estém pera 'l dia que arribi á manar, porque ja podém batejarnos tots los reusenchs d' impresionistas de momento que es la cua de tot l' escrit per lo que li varem dir al aplaudir alló del cambi del carrer de Monterols.

Menos rencor y més lògica, senyor *Diario*.

Després de lo succehit en la sessió del Ajuntament, sols nos resta dir al *Diario* com en las comedias:
«*¡Ya lo comprendo todo!*»

JOCHS FLORALS DE FALSET

Composicions rebudas
Número 1. Amorosa. Lema. Carmeta.—2. Patria. L. Cant.—3. L' orfaneta. L. Aquí baix, etc.—4. Buscant al fill. L. La mort y l' anima.—5. Patria. L. Ressenxí!—6. Patria y llibertad. L. Catalunya y avant!—7. Pluja y neu. L. Per Sant Andreu!—8. Amorosa. L. Sempre viva.—9. Lo cant dels esportadors. L. Firám.—10. Cant patri. L. Fe y coratje.—11. La molinera. L. *.—12. Recort. L. Per lo canyes, etc.—13. Salve. L. Cor de Maria, etc.—14. Patria y humanitat. L. Llibertad, igualtat y fraternitat.—15. Lo treball y l'estalvi. L. Labor, primas, virtus.—16. Anyorament. L. Sol en ma cambra.—17. Lo treball y l'estalvi. L. Qui treballa, etc.—18. Vida nova. L. Patria meva, etc.—19. Deu, Patria y llibertad. L. Aixó volem.—20. Patria. Lema. Be n' ets, etc.—21. Cansó patriótica. L. Juntemnos, etc.—22. La Ascensió de la Verge. L. Ave Maria Stella.—23. La flor de Falset. L. Eleonor Maria d' Aragó.—24. Patria. L. Mes gran fa la patria, etc.—25. Les Barres de Catalunya. L. Any 873.—26. Assumpció. L. Exaltata est, etc.—27. Pagesivola. L. Lo geni del Priorat.—28. Amorosa. Sense lema.—29. A la Assumpció. L. Assumpció est., etc.—30. Lo treball y l'estalvi. L. Virtut.—31. A plé sol. L. Impresions.—32. Patria! L. ¡Sursum corda!—33. Ensaig històric. L. La primera llei de la historia, etc.—34. La Vall Poera. L. Tradició recullida pel país.—35. Concepte de patria, etc. Lema La rutina.—36. La nit de Sant Joan. Lema Al amich, etc.—37. Monserrat. L. Patria.—38. Lo peccat. L. Abyssus, abyssum invocat.—39. Ramillet per una estimada. L. Patria, Fides, Amor.—40. Salve Regina. Sense lema.—41. La vida es lluita, etc. Sense lema.—42. Salve Regina. L. Spes nostra.—43. Lo treball y l'estalvi. L. Qui treballa, etc.—44. A la memoria del fill Joan Peleprats. Sense lema.—45. A la Assumpció de la Santissima Verge. L. Gloria á Maria, etc.—46. Tochs d' amor. L. Nanchnach.—47. Pagesia. L. A ma esposa.—48. Altejant. L. Lletra.—49. Per la patria. L. Brindis.—50. Als obrers de Catalunya. L. La patria 'ns crida, etc.—51. Del mar. L. Boceto.—52. Salve. L. Exaltata est, etc.—53. Gloria al Priorat. Sense lema.—54. Matinal. L. Amorosa.—55. Lo Clavell roig. L. A un amich.—56. Nostre cant. Sense lema.—57. Aprés les desposalles. Lema Parla l' espós.—58. La Patria se desperta. L. A la secció de Literatura, etc.—59. Lo miracle de les flors. L. De la Terra.
(Seguirá).

"LLIGA CATALANISTA"

AVIS
L' exposició de tarjetas postals organizada per aquesta "Lliga" se podrà visitar tots los

dias de dotze á una del mitjdia y de vuit á deu del vespre.

Reus 25 de Juliol de 1902.—P. A de C. D. Lo Secretari, Addreu Anguera.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 29 d' Agost 1902.

Naiçements

Aurea Banús Nolla.

Matrimonis

Cap

Defuncions

Teresa Cunillera Roig, 2 anys, Barceloneta 22.

Calendari catalá

Sant d' avuy.—Sta. Rosa.

Sant de demá.—S. Ramón.

Surt lo SOL á las 5 h. y 23 m. y 's pon á las 6 h. 37 m.; surt la LLUNA á las 2 h. 13 m. y 's pon á las 4 h. 35 m.

MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espuga de Francolí.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francolí.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONES

del dia 29 d' Agost de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gisbert.

Horas d' observació	Barómetro aneroide	Gran d' humitat.	Pinja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estad del Cel
9	749	80			Ras
15	749	75	39'	3'50	Navul

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS
	Máxim	Mínim.	Ter. tip.	Dirrecció	Clase Cantit.
9	Sol 31	14	20	E.	cum. 0.2
15	Sol 25		23	S.	N.y.N. 0.5

CRONICA

Sessió del Ajuntament ab comentaris

Baix la presidencia del Sr. Alcalde D. Joseph Casagualda y ab asistencia dels regidors senyors Huguet, Fabregas, Oliva, Vergés, Pamies, Sedó, Borrell, Roca, Rovira, Vallcorba, Más, Pallejá, Mayner, Navés (legal), Monseny y Briansó (legal), se celebrá ahir la sessió de segona convocatoriá corresponent a la present setmana.

Se llegí y aprobá l' acta de la anterior.
S' aprobaren los dictemens a las instancias de donya Josepha Elias, don Pere Rull, don N. Bonet, don F. Terrafeta, don Anton Ferraté, donya Constansa Cros, donya Maria Fabregas, donya Josepha Vives, don Gabriel Bofarull, don Joseph Santos Bages, Germanas Agna y Maria Porta, donya Teresa Domingo, don M. Vallverdú, don Baldomer Escoda y don Juliá Artiga.

S' aprobaren diferents comptes de particulars.

Lo Sr. President pregunta—de reglament—si algun senyor regidor vol fer us de la paraula... Ningú contestaba després de un llarch compás del espera y quan nos creyam que anava a dir «S' alsa la sessió», porque ningú tenia res que dir, explica 'l Sr. President que á Salou hi ha un inquilino que ocupa sense pagar lloguer un pis de una casa de interessos de propis d' aquest Ajuntament y qu' havent sigut d' spedit no 's vol moure y que procedeix lo desahuci pel Jutjat de la vequina ciutat y s' ofereix lo Sr. Casagualda com a advocat matriculat al Colegi de Tarragona pera fer los traballs que convingan.
(Entra lo senyor Briansó, regidor ilegal),

Lo senyor Borrell pregunta si l'abús es explicat pel senyor Casagualda es l'únic que s'ha cometa a Salou ab los interessos de propis del Ajuntament de Reus y 'l senyor Casagualda diu que no, pero que pera corregir los altres ja hi hauria mes feyna.

Fa us de la paraula lo senyor Vergés, pera denunciar un fet en que deuen ficsarsehi molt nostres convehiens.

L'esplica de la següent manera: Dijous ingressà al Hospital un home malalt quin va morir divendres (ahir) y a quin no s'pot enterrar perquè los metjes per no haverlo visitat se negan a firmar la papeleta de defunció y 'l senyor Jutje sense aquest requisit no pot ferli donar sepultura fins a esbrinar la malaltia causa de la mort.

Lo Sr. Borrell pregunta com las fan los metjes las visitas al Hospital, si al mati y tarde de cada dia ó cuan se 'la envia á buscar unicament.

Lo Sr. Vergés, president de la Beneficencia contesta ignocentment que no ho sab pero que sempre que se 'ls ha demanat han assistit.

Lo Sr. Borrell diu que per aixó ho ha preguntat, pera demostrar que la responsabilitat no era dels metjes, pero ¿de qui es la responsabilitat de haver mort un home al Hospital sense asistencia mélica ab tot hi haverhi estat viu una tarde y un mati?

Lo Sr. Vergés diu que potser será porque no s'ho creyan que tingúes de morir tant aviat.

Lo Sr. Borrell te intenció de fer llum sobre tant grave denuncia, pero lo Sr. President talla la discussió y «passem a altre assumto.»

Y... «que haya un cadaver mas que importa al mundo!»

¿Quedarà impune aquest fet?

No den quedarhi. Que s' depuria las responsabilidats, puig es lo segon cas que s' presenta d' aquesta manera, segons confessió del propi senyor Vergés.

Per de prompte se hi ha fet sombra; ara veurém lo temps com ajuda a treure importancia a un fet de la gravetat que revesteix lo denunciat.

Tot seguit demaná la paraula lo senyor Briansó. En us d' ella esplica que la comissió de Govern no havia presentat lo dictamen encara a la comunicació-convit que feu l' Ajuntament de Barcelona pera que concorreguessin nostres gegants al Concurs que s' ha de celebrar en aquella ciutat per las festas de la Mercé, per no haverse reunit sino dos senyors regidors (aixó es tant fals com ilegal es lo carrech que l' esmentat regidor desempeña y altre dia probarém una cosa y altra) y que de totes maneres éll anà ab la modista (¿aquella modista que feu lo darrer vestit a la Vitzeta, que es non de quatre mesos y no pot anar de bunyol?) y regoneixqueren los vestits dels gegants, convenint en que no poden anar sense ferlos hi nous y proposa que s' votin 2,000 pessetas pera restaurarlos hi almenys, que pera tenir que anar com ara estan éll se hi oposaria. (Es clar, d' altra manera no s' pot protejer a una modista).

Lo Sr. Oliva diu qu' a la segona vegada de reunir-se la comissió de Govern ja pot dictaminar, cualsevol que siga 'l número y que la comissió debia haver portat lo dictamen a la sessió ab lo pressupost de gastos corresponent, al parlar d' aquest assumto.

Lo Sr. Vergés, diu qu' éll está conforme en qu' hi vaigin a Barcelona los gegants pero si s' ha de fer cap gasto que no.

Lo senyor Casagualda adverteix que 'ls gastos indispensables los paga l' Ajuntament de Barcelona.

Lo senyor Pallejá, diu que opina que no deuen mourer de Reus porque per més cuidado que s' tingúes al ferlos viatjar se 'ls hi podrian trencar los brassos y uns artistes li han dit que seria de difícil arreglo. (Aquesta no passa; en bon lloch posa als artistes! Pero encara 'ls posa pitjor; veuran) Yafeix que una vegada que s' repintá la cara de la Vitzeta s' va llenzar a perdre (¿Que tal? Per

aixó nosaltres deyam que no debia ferse cap mena de restauració. Y seguí dient.) Que l' Ajuntament de Barcelona, per portar bon nombre de forasters a aquella ciutat que disposi de sos elements. (Sense recordarse que l' Ajuntament de Reus en aquest sentit te favors rebuts del de Barcelona).

Lo Sr. Mayner diu que la seva opinió es contraria a lo que s' ha manifestat y que ja que 'ls gastos indispensables los paga Barcelona, proposa qu' hi vaigin los gegants de Reus tal com surten per nostres carrers, qu' es tal com deuen presentarse.

Lo Sr. Briansó diu que serveixi de dictamen la proposició que ha fet avans, de votar alguna cantitat pera restaurarlos y qu' hi vaigin, que la comissió de Govern assumirà las responsabilidats de lo que 'ls hi puga succehir.

Lo senyor Vergés diu que s' oposa a que s' voti cap cantitat y que si s' ha de gastar pera vestir als gegants que s' fassi pera las festas d' Octubre. (¿En que quedém senyor Vergés, está per gastos lo Municipi ó no está pera gastos?... Miris que la comedia ja s' va veyent massa clara.)

Se posá a votació la proposició del senyor Briansó, d' enviar los gegants votant cantitat pera vestirlos. Y es rebutjada per 17 vots contra un.

Se posá a votació la del senyor Mayner d' enviarlos a Barcelona sense fer gastos.

Lo Sr. Vergés diu que votarà en contra per alló dels artistes que ha dit lo senyor Pallejá.

Lo Sr. Briansó diu qu' éll votarà en pro de la proposició pero recomana als demás companys que votin en contra porque sense restaurarlos no poden anar. (¿Que tal, quin vot?)

Se procedeix a la votació nominal y votan en pró los senyors Fábregas, Oliva, Borrell, Roca, Rovira y Mayner y 'l resto en contra.

Y aquí acabá la comedia possible autonomo fusionista, si be avans lo senyor President esplica lo seu vot que digné era en contra porque aixis ho era 'l de la majoria.

Y s' aixecá la sessió.

Un amich nostre nos ha demanat las notas de la sessió pera escriuren un Sainet que s' titulará «Uns regidors comediantes y uns gegants en calsetets ó la opinió de una modista y uns artistes, ¡quin bullit!»

Després de un dia pron clar y seré que semblava indicar lo terme del seguit de plujas que hem tingut darrerament, entrat ja 'l vespre torná 'l espay a ser ocupat per espessa nuvolada quina 'ns enviá algunas gotas cap a las dotze de la nit, parant als pochs moments y deixant creure que 'l temps no portava malicia.

Mes, cap allá a las quatre del demati comensá altra vegada a plovisquejar aumentant gradualment la pluja fins que entre un quart y dos de cinch se desencadená una forta tempestat que talment semblava que anava á emportarsho tot.

Tot a un temps, pluja, llampechs y trons y un ven huracanat feyan espahorrir á cuans presenciavan lo fenomen.

S' hauria dit que 'ls elements renyian una terrible batalla.

Lo vent arrencá algunas ramas dels arbres y molts d' ells, á quins alcansá 'l fenomen, se quedaren sense 'l fruyt que l' aygua l' arrastraba en sa corrent.

Afortunadament durá tant sols mitja hora escassa, normalisante lo temps y subsistent la pluja del vespre que torná á aclarirse 'l espay y á lluir lo sol.

A tres cuarts d' una de la tarde tornaren los navuls á ocupar l' espay y al poch rato y després d' alguns llampechs y trons caygué una forta pluja barrejada ab pedras del tamaño de un sigró, tornant á calmar a la mitja hora, aclarintse novament lo temps y tornant á ersenyorejarse lo sol del espay.

Se creu que la tempestat del mati ha causat bastants perjudicis á l' agricultura.

Tallém de «El Noticiero Universal», de Barcelona corresponent al dia 20 del corrent: «Por el señor gobernador civil de la provincia ha sido declarado incapaz para ejercer el cargo de concejal del Ayuntamiento de Igualada, por cobrar de los fondos comunales, el médico don Miguel Jordana Castellort».

Aus d' ahir, en la funció que la companyia del senyor Aragó doná en lo Teatro Circo, el simpatic artista don Joseph Baladas, al fer un dels seus treballs d' equilibri y contracció en las cadiras, s' ocasioná dos feridas a la espina de poca importancia afortunadament.

Fou visitat per nostre bon amich particular, lo metje don Joseph Roig.

Aquesta contrarietat del aplaudit artista no traslluhí al públich.

Devant del solar que s' ha de convertir en magnífica casa, propietat del rich ex-magatzamista de teixits y jefe dels republicans possibilistas don Joaquim Navás, hi ha dos clots, un que correspon a la plassa y l' altre 'l carrer de Jesús, que 'l dia menos pensat serán causa de que hi aboqui algun carrutje.

¿No podria la secció de Foment posarhi remey a temps?

Pera aquesta nit la companyia gimnástica del senyor Aragó anuncia un variat spectacle en lo «Teatro Circo», ahont ve representant los seus treballs.

Escrinhen de las Masias de la Espinga de Francolí que la temperatura ha fet gran cambi, degut a las darrereras plujas, per lo que bastantas familias se preparavan pera marxar a las sevas poblacions respectivas.

Avans d' ahir doná a llum una preciosa nena la jove esposa de nostre benvolgut amich l' acreditat comerciant d' aquesta ciutat don Anton Martra.

Felicitem als joves pares de la recent neixuda, celebrant a la vegada lo relativament bon estat en que s' troba la senyora Nolla de Martra.

En la Academia Froebeliana que baix l' advocació de Ntra. Sra. de Montserrat, dirigeix la senyoreta donya Maria Fabre, desde 'l primer del mes entrant quedarán obertas las clases de primera ensenyansa y la especial de párvuls y las de labors, francés, solfeig y piano, dibuix, pintura y «corte».

En la nomenada Academia se hi admetran internes, mitj pensionistas y recomanadas.

Per consums se recadaren en lo dia d' ahir pessetas 814'95.

Després de la cura 'l pago Es cosa cómoda pera tots y assegura als malalts la tant desitjada salud. Pera més detalls lleixi á la 4.ª pl. na «Milagrosos confits ó Inyecciones anti-venéreo y Roob anti-sifilitico COSTANZI»

D. MANEL DE PEÑARRUBIA
Procurador dels Tribunals
Ha trasladat son despatx a la Rambla de Sant Joan, número 30-3er.
TARRAGONA

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS
La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir á sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, á més de cotxes pera 'l servey á las estacions y á domicili, luxosos y cómodos landaus, factons, carretelas y berlines pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.
També lloga llegeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvehins y als masos.

CLÍNICA DENTAL
de Don Fulgenci Agustí Aien

Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.

Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sens dolor. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.

Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totes classes y emplen de tots los anaterichs avny coneguts.

Reb a Reus tots los dilluns y divendres de 9 mati á 5 de la tarde. A Tarragona tots los demás dias.

Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA
DE
D. ANTON BARDOY
HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES
CARRER DE EN MEDIO, 1
CASTELLÓ DE LA PLANA

Gabinet d' enfermetats dels ulls
DE
EDUARD TELLO
Metje Oculista.
Exintern, per oposició, de la Facultat de Medicina.—Ajunt de l' oculista Dr. Rio,
Horas de consulta: de 11 á 1 y de 4 á 6.
De franch als pobres
CONDE DE RIUS, 11, PRINCIPAL TARRAGONA

LLET PURA DE VACA
VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLO
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

CLÍNICA DE MASSATJE
DE
P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus
Ab lo massatje manual y vibratori s' obtenen rápidas y sorprendents curacions en las enfermetats següents:
Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etc.
Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Euteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Victo), Ataxia rocomotriu, Tremolor en las mans dels escribents, etc.
Generals.—Anemias, Clorossis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

OBRA NOVA
FLORESCENCIA
Aplech d' ensaigs literaris d' en Hortensí Güell.
2 PESSETAS
De Venda en lo kiosco de D. Pau Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

DIVERSIONS PÚBLICAS
TEATRO-CIRCO
Gran companyia Gimnasta y Acrobética dirigida per don Biel Aragó.
Funció per avny; debut de la atracció mes gran del dia, la bella, escultural y elegant artista senyoreta Virginia Aragon, celebritat europea procedent del «Coliseo das recreo» de Lisboa; además pendrán part en dita funció tots los artistes de la Companyia.
Entrada general 40 céntims.—L' impost del timbre á carrech del públich.
A las 9 en punt.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS
NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona		
Surtida	Correu 4'53 matí; arribada 8'34 matí	
"	Exprés 7'05 " " 9'14 "	
"	Mixto 8'41 " " 1'03 trde	
"	Merc. 12'07 " " 8'02 nit.	
"	Correu 2'14 trde. " 5'24 trde	
"	Mixto 7'14 " " 10'19 nit.	
De Barcelona a Reus		
Surtida	Merc. 5'15 matí; arribada 3'06 trde	
"	Mixto 6'01 " " 11'30 matí	
"	Correu 9'47 " " 1'05 trde	
"	Oms. 12'35 " " 5'32 "	
"	Mixto 2'26 trde. " 7'11 "	
"	Exprés 7'26 " " 9'38 nit.	

De Reus a Saragossa		
Surtida	Correu 1'35 trde. arribada 8'35 nit.	
"	Mixto 7'57 " " 6'36 matí	
"	Exprés 9'44 nit " 3'01 "	
"	Merc. 3'36 trde. " 11'54 nit.	
"	" 5'32 matí " 8'51 matí	
Dels dos darrers lo primer no mes arriba a Casp y lo segon a Mora.		
De Saragossa a Reus		
Surtida	Exprés 1'50 matí; arribada 6'59 matí	
"	Correu 7 " " 2'06 trde	
"	Mixto 10'05 nit " 8'11 matí	
"	Merc. 0'38 matí " 11'27 "	
"	" 6'59 trde " 10'15 nit.	
Dels dos darrers lo primer surt de Casp y lo segon de Mora.		

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Surtida	Correu 8'29 matí; arribada 11'35 matí
"	Mixto 6'05 trde. " 9'57 nit
"	Merc. 1'45 " " "

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí.

De Lleyda a Reus

Surtida	Mixto 5'28 matí; arribada 9'29 matí.
"	Correu 4'05 trde. " 7'09 trde.
"	Merc. " " 1'39 "

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí.

De Reus a Tarragona

Surtida	Mixto 8'16 matí; arribada 8'45 matí.
"	9'44 " " 10'18 "
"	Merc. 2'30 trde. " 3'05 trde.
"	Correu 7'17 " " 7'48 "

De Tarragona a Reus

Surtida	Correu 7'45 matí; arribada 8'15 matí.
"	Merc. 12'22 trde. " 1'— trde.
"	Mixto 5'08 " " 5'46 "
"	8'— nit " 8'38 nit.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 6

de Juliol de 1902 y notas útils pels viatjers.

Sortidas de Reus: al matí 4'10.—5'45.—7'20.—8'09.—9'10.—10'00.—11'03.—12'35

A la tarde a las 2'47.—3'29.—4'11.—4'53.—5'35.—6'17.—6'59 y 39.

Sortidas de Salou: al matí a las 4'56.—6'30.—7'21.—8'10.—9'11.—10'01.—11'04. A la tarde a las 2'48.—3'30.—4'12.—4'54.—5'36.—6'18.—7.—7'40 y 8'30.

Notas: Tots los trens s'aturan als puestos de costum menos los que surten de Reus a la tarde a las 3'25, 4'07, 4'49 y 6'13 y los que surten de Salou a la tarde a las 3'30, 4'12, 4'54 y 6'18.

Los que surten de Reus a las 4'10 matí y 6'17 tarde, enllasen a Salou ab los que van de Valencia a Tarragona y ls de las 9'10 matí y 2'47 tarde, ab los que s' dirigeixen de Tarragona a Valencia.

Los que surten de Salou a las 4'56 matí y 7'40 tarde, reculleixen para Reus los viatjers que venen de Valencia y ls de las 2'48 y 4'12, recolleixen los que venen de Tarragona.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebritats métricas, despés d'una llarga experiencia, s'han convensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, cálculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas. no hi ha medicament més milagrós que ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigit, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets específichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago despés de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos y era'ls qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.

A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas métricas a Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.º tots los dillums, dimecres y divendres a las 12.

Societat general de Transports marítims a vapor de **Marsella**

SERVEYS DEL MES DE SETEMBRE DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Setembre directament para Montivideo y Buenos Ayres lo mag-nifich y rápit vapor francés.

ESPAGNE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA
DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40--REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca para senyora, botons y botonaduras para camisas, paraigaus, sombrillas, castons, petacas, ciguarreras, carteras, tergeters, moneders, boquillas y elástichs. Agulas para corbatas. Se fan a mida camisas, calsetots, colls y punys.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetos, columnas, reclinatoris, adernos y details arquitectórichs y escultórichs para iglesias, etc.

Images de fusta y carró-pedra de todas midas y models.

PREUS REDUHITS

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments para tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota seguretat oferir a mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa para la utilisació d' energia a gran distancia.

Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catalachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona **Andreu Caizal.—REUS.**

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituít lo dipòsit exigit per las Lieys fiscals vigen's com garantia per los seus assegurats a Espanya.

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

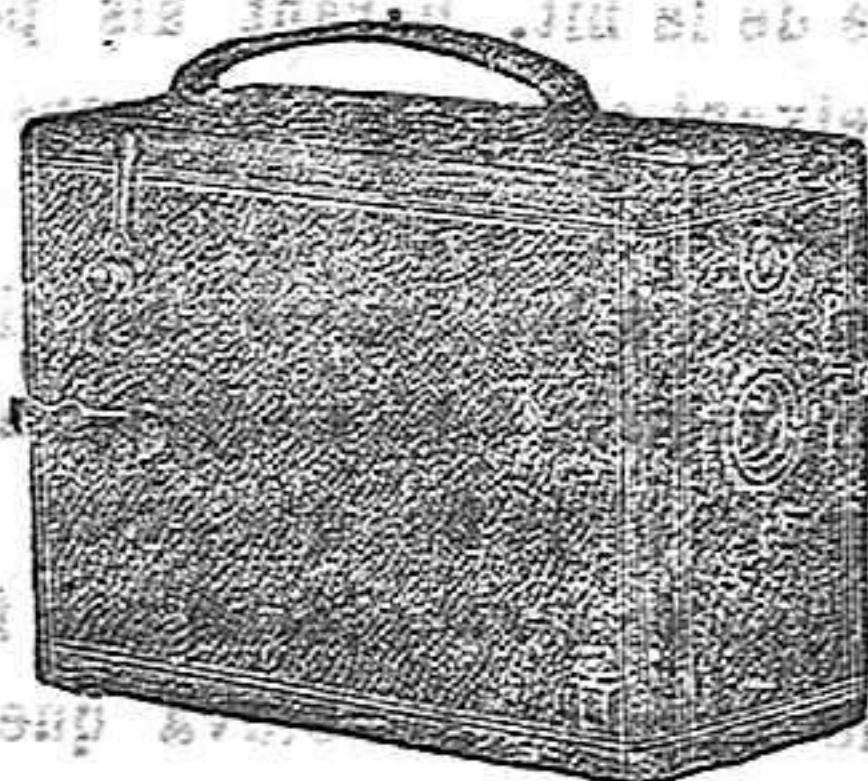
Compañía inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS
A LA FOTOGRAFIA

La casa **Martra** acaba de rebrebr un nombrós sortit dels ultims adelantos en material fotogràfich. Paper *Bromidry* ab lo que s'obtenen las mellors probas artísticas, tant en brillantés com en mate. Máquinas y accessoris desde 12 pessetas per amunt. Productes garantits per ensajarlos la casa abans d'esser posats en venda. Ademés hi ha un gran surtint en *Máquinas, Cartulinas, Disfumadors, Linternas, Prempsas, Cubetas, Tripodes* y de tot lo de més concernient al ram fotogràfich. Placas *Westendop & Welner* y *Lumiere* de todas midas. *Revelador Martra* ab lo cual s'obtenen las negativas ab nua claretat de detall admirable per ser sempre de rescen preparació. *Viratge fixador Martra*; no s'altera per més temps que tinga y es un dels millors per tots los papers al citrat de plata. També s'preparan banyas de viratge ó revelador a gust del senyors aficionats, siga per la classe de papers ó placas que vulguin. Laboratori per aficionats provehit de tots los adelantos y a disposició dels clients de la casa sense cobrar cap classe de retribució.

No comprén sense abans visitar la casa

MARTRA

GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS.

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l' **Elixir Verdi**, havent obtingut molt favorables resultats, especialmente en una dona casada de nou que venia sufrint una pertinás gastralgia, consecuencia de lo qual havia esperimentat digestions difícils, pérdua de forsans, continuu estrepiment y constants desvaneyments.

Ab l' ús de tres pots d' **Elixir Verdi** he observat tan gran millora que, pot dirse, está ja completament bona.

Lo que tinch lo gust de comunicar para satisfacció de vostés y estimul dels patients.

Joseph Muñoz, metge cirugía.

Se ven en todas las farmacias
PREU 2 PSESSETAS

Agent general a Reus, **Joseph Martorell, S. en C.**—Carrer Monterols núm. 30.